

Polska praca duszpasterska wśród wychodźstwa naszego we Francji.

W końcu lutego odbył się zjazd duszpasterzy polskich, pracujących wśród wychodźców naszych we Francji.

Wstępne przemówienie wygłosił rektor Polskiej Misji Katolickiej, ks. prałat L. Łagoda.

Program zjazdu obejmował nietylko obrady nad szeregiem zagadnień duszpasterskich na terenie emigracyjnym, lecz równocześnie cykl wykładów z dziedziny katolickiej nauki społecznej. Imieniem ks. Prymasa Polski witał zjazd ks. prof. Kozłowski, przynosząc pozdrowienia i wyrażając słowa uznania Prymasa Polski dla poświęcenia duszpasterzy polskich, pracujących na terenie Francji, dla ich trudnej i odpowiedzialnej pracy. Dziękował im za to, co czynią dla dobra robotnika polskiego, znajdującego się wśród obcych i wyraził nadzieję, że zjazd niewątpliwie przyczyni się do pogłębienia i wzmocnienia akcji duszpasterskiej. W tej myśli przesłał ks. Prymas swe błogosławieństwo dla zjazdu. Po odczytaniu listu ks. Prymasa, podano do wiadomości tekst telegramów, wysłanych przez zjazd do Ojca św., do prezydenta R. P. i ks. Prymasa Hlonda.

W drugim dniu obrad ks. Spychalski przedstawił w referacie n. t. „Duszpasterstwo wśród robotników rolnych” konieczność objęcia wszystkich departamentów Francji, w których zamieszkuje polska ludność wiejska, akcją duszpasterską. W ostatnim czasie rozpoczęła się syntetyczna praca nad robotnikiem rolnym, którą należy pogłębić i rozszerzyć.

W ożywionej dyskusji nad referatem poruszono wiele bolączek życia wychodźcy polskiego na roli, a zwłaszcza całkowite opuszczenie pod względem religijnym i narodowym właśnie tego elementu, który najwięcej przywiązany jest do wiary św. i polskości.

Następnie ks. Rektor podał sprawozdanie z akcji duszpasterskiej na terenie emigracji od czasu ostatniego zjazdu duchowieństwa. Wynikało z niego, że w okresie sprawozdawczym uczyniono znaczne postępy w dziedzinie duszpasterskiej; uzupełniono szeregi duszpasterzy polskich, tworząc nowe placówki i powiększając liczbę księży. Ks. Rektor przypomniał udział duchowieństwa w pracy komitetów pomocy bezrobotnym, trudności, jakie w pracy tej czyniono duchowieństwu i stowarzyszeniom katolickim, które poświęcały dużo czasu,

pracy, pieniędzy i datków dla dzieła pomocy bezrobotnym.

Palącą jest sprawa nauki religii w szkole polskiej. Dotychczasowe pertraktacje w tej sprawie nie dały jeszcze pozytywnego wyniku. W każdym razie sprawie szkolnej w dalszym ciągu poświęcać się będzie najbaczniejszą uwagą i słuszne żądania katolickiego wychodźstwa muszą być spełnione.

Na zakończenie swych obrad, zjazd wystosował odezwę do polskiego wychodźstwa, nawołującą do wytrwania przy zasadach wiary i polskości.

„Osservatore Romano“ o niepokojących objawach zgorznięcia w życiu polskim.

Organ watykański „Osservatore Romano”, podając w tych dniach na pierwszej stronie swego wydawnictwa wiadomość o niedawno ogłoszonym liście pasterskim ks. biskupa Łukomskiego w sprawie walki z szerzącą się niemoralnością, stwierdza, że arcybiskup łomżyński poruszył zagadnienie szczególnie żywotne dla katolików. — Omówiwszy zaś obszernie treść listu, zwraca uwagę na podkreślone przez ks. biskupa smutne konsekwencje złe pojętego i złe stosowanego t. zw. wychowania fizycznego, jak również na zgorznienie, wywoływane odsuwaniem się od religii przez zrywanie węzłów małżeńskich i wstępowanie w nowe nieprawne związki.

Kończąc, „Osservatore Romano” powtarza słowa omawianego listu pasterskiego: „Zwalczajmy przeto wytrwale wszelkie zgorznienie i jego źródła, nawołujmy wszystkich dobrej woli do współpracy w tej walce i módlmy się do Jezusa, dawcy dobra o Jego pomoc w takiej akcji”.

Zniżka cen cementu.

Przedstawiciele Związku Polskich Fabryk Cementu otrzymali i przyjęli do wykonania polecenie p. ministra przemysłu i handlu o niższe cen cementu. Zniżka ta będzie wynosiła do zł. 5,09 gr. za 100 kg. przy zakupach gotówkowych rządowych, finansowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Bank Rolny bezpośrednio czy też przez Centralę Zakupów przy akcji budowlanej lub też przez huty i kopalnie przy umowach zbiorowych, cenę zł. 5,86 za 100 kg. Przy zakupach kredytowych, dokonywanych przez drobnych kupców cementu za gotówkę, obowiązywać będzie 1,5 z konta, a więc cena zł. 5,77. Dla kupców prywatnych, nabywających cement za gotówkę, ceny będą o 3 proc. niższe od ceny poprzedniej, przyczem obowiązywać będzie przy zakupie za gotówkę dalsza 3 proc. obniżka czyli cena ta będzie wynosiła zł. 5,69 za 100 kg. przy zakupach kredytowych, a zł. 5,52 przy zakupach gotówkowych. Ceny opakowania nie będą podwyższone.

Nie wolno śpiewać „My chcemy Boga“.

„Zjednoczenie Katolickie”, gazeta tygodniowa, wychodząca w Białymstoku pod tytułem w nagłówku, pisze:

— Gdzie? Czy może w Bolszewji? Nawet aż tam nie trzeba sięgać. W Białostockim Seminarjum Nauczycielskiem.

Dziwny rzeczywiście stosunek do wychowania religijnego, panuje w Seminarjum Nauczycielskiem w Białymstoku. Dowodem tego niechaj choćby posłuży fakt, że młodzieży zabroniono śpiewać nawet podczas nabożeństwa szkolnego. „My chcemy Boga” — ku zdumieniu i oburzeniu samej młodzieży.

Dalej młodzieży do własnej czytelnicy za własne pieniądze nie wolno sprządać żadnych pism katolickich, podczas kiedy są do użytku pisma, jak „Kobieta Współczesna”, „Siew” itp.

Te i podobne fakty robią wrażenie, że religia traktowana jest w Seminarjum jako rzecz zbędna, jako rzecz, przeszkadzająca w wychowaniu, naturalnie na „swoją” modłę młodzieży.

Rodzice i wogóle społeczeństwo katolickie Białegostoku temi faktami, charakteryzującymi stosunek do religii i wychowania religijnego, są mocno zaniepokojeni.

Wszak bowiem wiadomą jest rzeczą, iż pieśń „My chcemy Boga” jest nietylko już ogólnokatolicką pieśnią religijną, ale jest również w podręcznikach, zatwierdzonych przez Ministerstwo W. R. i O. P. i stamtąd młodzież ją zna. Choćby taki śpiewnik ks. Siedleckiego, który jest zatwierdzony pismem Min. W. R. i O. P. z dnia 30. 10. 1929 r. za Nr. II. 9624 do użytku szkół wszelkiego typu.

A zresztą, czy wogóle śpiew „My chcemy Boga” może kolidować z wychowaniem państwowym — albo takie czasopisma katolickie?”

— Wiadomo, iż Seminarjum kształci tych, co po ukończeniu szkół mają być wychowawcami naszej młodzieży. Tak wygląda w świetle rzeczywistości stosunek sanacji do Kościoła katolickiego”.

Kto wygrał dolarówkę?

Warszawa, 1. 3. Wczoraj odbyło się ciągnięcie pożyczki dolarowej. Wygrane padły:

40.000 na nr. 1329.

8.000 na nr. 980330.

3.000 na nr. 661100, 925751, 105598.

1.000 na nr. 1124537, 466167, 1401653, 431035, 940913.

500 na nr. 007, 4709, 947743, 1250582, 964039, 593937, 1396814, 1323439, 447500, 44548, 996639.

100 na nr. 270031, 327929, 1291746, 311923, 1063372, 812470, 784341, 32746, 730873, 392910, 845171, 875247, 1373985, 726428, 1289519, 992238, 801098, 269946, 141955, 994247, 334487, 1093342, 1421964, 672592, 157196, 1394550, 722190, 1215206, 1408658, 1006392, 1490078, 823308, 740425, 892442, 983809, 1094049, 876628, 700264, 593244, 607100, 564308, 1257659, 1304337, 265790, 1118120, 553092, 1173538, 272714, 839736, 169176, 349060, 77854, 154561, 705871, 987002, 1325500, 1385051, 587637, 1081595, 1120968, 730598, 1330337, 432806, 1026123, 890579, 1235706, 1330190, 925429, 476064, 457435, 263154, 988978, 1389888, 1465819, 899283, 594879, 470980, 954674, 744061.

Wybory czy rewolucja?

Pod powyższym tytułem umieszcza „Zielony Sztandar” następujące wywody:

Panowie z obozu rządzącego z p. pułk. Miedzińskim powiadają ciągle, że w kraju spokój i zaufanie do rządu, bo niema ruchów masowych i — rewolucji! Gdyby p. Miedziński zastanowił się bliżej nad swoimi słowami, zawstydziliby się ich. Tak bowiem może rozumować tylko ehwilowa, zbrojna okupacja w pobitym kraju, której wystarcza to, że niema przeciw niej otwartego buntu. Ale rząd normalny, ale rząd własny musi inaczej patrzeć na zaufanie kraju i innego szukać miernika tego zaufania! I nietylko zawstydziliby się p. Miedziński swoich własnych słów, gdyby je bliżej rozważał, ale i przeraziłby się ich: zawierają one najniebezpieczniejsze podżeganie; oświadczają bowiem obywatelom, że jedynym skutecznym sposobem okazania braku zaufania wobec rządu i jego polityki są „ruchy masowe”, rewolucja i obalenie rządu przemocą. Ryzykowne i niebezpieczne to rozumowanie w ustach przedstawiciela obozu rządzącego, zwłaszcza w chwili, kiedy w kraju jest aż nazbyt dużo materiału palnego i bardzo dużo takich, którzy — gotowi być pojeźniami p. Miedzińskiego!

Egzaminy maturalne odbędą się w czerwcu.

Najpierw egzamin ustny, potem pisemny.

Warszawa. Nowy projekt min. W. R. i O. P. przewiduje w tym roku odbycie egzaminów maturalnych w całym państwie w ciągu miesiąca czerwca. Obecnie donoszą, że matury piśmienne odbędą się w tym roku po maturze ustnej i to we wszystkich gimnazjach 16 czerwca. — Wiadomość ta, która niewątpliwie zainteresuje szerokie koła uczniów, nauczycieli i rodziców, brzmi:

W ministerstwie oświaty odbył się szereg posiedzeń w sprawie egzaminów dojrzałości w br. Na posiedzeniach tych ustalono, że egzaminy ustne odbędą się na początku czerwca, natomiast piśmienne w jednym terminie we wszystkich gimnazjach 16-go czerwca. Powzięto ważne decyzje, że delegatami na egzaminach nie będą, jak dotychczas, dyrektorzy szkół lub najpoważniejsi nauczyciele, lecz ci nauczyciele, którzy nie mają lekcji w klasie 8.

Pozatem toczyła się gorąca dyskusja dokoła sprawy tematów maturalnych. Ministerstwo występuje z projektem, ażeby w tym roku tematy maturalne w zakresie języka polskiego były brane mniej z literatury, natomiast w większości dotyczyły aktualnych zagadnień społecznych i państwowych.

Podatek spadkowy będzie obniżony.

Warszawa. Sejmowa komisja skarbową przyjęła w trzecim czytaniu projekt ustawy, zmieniającej niektóre przepisy o podatkowaniu spadków i darowizn. Projekt wprowadza ulgi dla rat, spłaconych po 1 kwietnia tym, którzy mają podatek wymierzony przed 1 kwietnia, tj. datą wejścia w życie nowej ustawy. Projekt obniża znacznie stawki podatku spadkowego. Zniżki te dochodzą aż do jednej piątej dotychczasowych stawek.

Zapomniana rocznica.

Dnia 2 marca minęło 600 lat od chwili, kiedy na Zamku wawelskim w Krakowie zamknął oczy w 73-cim roku życia król Władysław Łokietek, którego wiekopomną zasługą jest zjednoczenie Polski i odniemczenie Krakowa. Przykre robi wrażenie, że o Łokietkowej rocznicy zapomniano zupełnie w całej Polsce. Nie odprawiono nawet żałobnego nabożeństwa za duszę wielkiego króla na Wawelu, nie urządzono akademii, nie pouczono dzieci szkolnych o wielkości tej postaci.

Co najsmutniejsze, to fakt, że milczeniem niepamięci pokrył Łokietka Kraków, miasto, które mu tyle zawdzięcza, który wyzwolił je z pod panowania czesko-niemieckiego i w którym koronował się na króla polskiego.

Zapomniano, że największa świętość narodu polskiego, szczerozłota korona, którą koronowali się prawie wszyscy królowie polscy, została sprawiona przez Łokietka.

Zapomniano, że „Zóraw”, miecz koronacyjny królów polskich, rewindykowany niedawno z Leningradu, identyfikowany mylnie ze „Szczerbcem”, pochodzi także od Łokietka.

Tyle się obecnie urządza różnych akademii i obchodów, a dzień 2 marca tak został zignorowany.

Nowe rozporządzenie o ruchu samochodowym.

Warszawa. Ogłoszono rozporządzenie p. ministra komunikacji o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych, które wejdzie w życie z dniem 16 marca br.

Nowe rozporządzenie między in.: 1) zwiększa dopuszczalną szybkość jazdy autobusów z 40 do 60 km. na godzinę, 2) przewiduje przekazane przez p. ministra komunikacji przeprowadzenie przeglądów pojazdów mechanicznych i egzaminowania kandydatów na kierowców instytucjom społecznym (dotąd uskuteczniają to władze administracyjne), 3) dowody rejestracyjne będą wydawane tylko na rok (dotąd na wozy prywatne ważne były na 3 lata), 4) dowód rejestracyjny nie będzie ważny bez karty podatkowej z adnotacją o uiszczeniu podatku z tytułu funduszu drogowego, 5) prawa jazdy będą bezterminowe (dotąd ważne na 3 lata). Prawa te będą mogły być odbierane jedynie wówczas, o ile znajdują okoliczności, przemawiające przeciwko utrzymaniu tych pozwoleń.

Owacje na cześć Polski w Jugosławii.

W czasie dyskusji nad ratyfikacją paktu Małej Ententy w Białogrodzie, poseł Palaczek wyraził życzenie imieniem Skupczyny, by Polska weszła do Małej Ententy. Przemówienie Palaczka zostało przez całą izbę przyjęte owacyjnie oklaskami i okrzykami: niech żyje Polska.

Zgon burmistrza m. Chicago Czermaka.

Zmarły burmistrz Czermak urodził się 1874 r. w pobliżu Pragi. Ojciec jego był górnikiem. Kiedy miał rok, rodzice jego przenieśli się do Ameryki i zamieszkali naprzód w Chicago, a potem w górniczym osiedlu w stanie Illinois. W 12-tym roku życia musiał już ciężko pracować w górnictwie, poczem wrócił do Chicago, gdzie pracował w tartaku. Następnie w 19-tym roku życia usamodzielniał się, zakładając skład z węglem. Potem zaczął handlować gruntami. Wieczorami uczył się bardzo pilnie i skończył prawo, poczem zaczął praktykę jako adwokat. Polityką się nie zajmował. W roku 1920 zaproponowano mu urząd cleraka sądowego. W roku 1902 został wybrany jako poseł ze stanu Illinois i godność tę piastował do 1910 r. w którym został wybrany na członka rady miejskiej w Chicago. W roku 1921 był wybrany prezydentem rady miejskiej okręgu Cook. W roku 1931 został wybrany burmistrzem m. Chicago przez demokratów. Czermak wybrany został głosami swych rodaków i Polaków, którzy przy wyborach szli zgodnie. W ub. roku ś.p. Czermak był w Pradze na wszechsłowiańskim zlocie, a potem w Polsce.

Zniesienie przysięgi na wierność królowi Anglii w Irlandji.

Dublin. Parlament irlandzki uchwalił wniesiony przez rząd projekt ustawy, który usuwa z konstytucji irlandzkiej przysięgę wierności dla króla angielskiego. Projekt ustawy przejdzie obecnie pod głosowanie senatu, który, jak wiadomo, już raz w roku ubiegłym projekt ten odrzucił. Jeżeliby senat irlandzki obecnie znowu projekt odrzucił, uzyskałby on mimo to po upływie 60-ciu dni automatycznie moc prawną.

Nie będzie obniżki komornego.

Warszawa. Od dłuższego czasu obiegały pogłoski o obniżeniu komornego drogą rozporządzenia ministerjalnego.

Obecnie ukazało się w tej sprawie wyjaśnienie kół miarodajnych, w którym stwierdza się, że nie należy oczekiwać inicjatywy rządu w kierunku obniżenia komornego w drodze ustawowej.

Koła miarodajne stoją na stanowisku, że wydanie zarządzenia, obniżającego ustawowo czynsze dzierżawne, pozostałoby w sprzeczności z tendencjami, zmierzającymi do zachęcania kapitału prywatnego do akcji budowlanej.